

Bøjesen M, Juhl CB, Nørgaard B. Prevention of weight loss in patients with head and neck cancer in ongoing radiation or chemoradiation therapy-A systematic review and meta-analysis. Eur J Oncol Nurs. 2024 Jul 14;72:102668. DOI: 10.1016/j.ejon.2024.102668.

Forebyggelse af vægttab hos patienter med hoved-halskræft i stråle-eller kemostrålebehandling – Et systematisk review og meta-analyse.

Malene Overvad Bøjesen, Klinisk Sygeplejespecialist, Cand Scient San Email: moh@regionsjaelland.dk

Introduktion

Ved et kurativt behandlingsforløb for hoved-halskræft (HH) med stråleterapi/kemostråleterapi, følger ofte en bred vifte af bivirkninger der øger risikoen for fejlnæring og vægttab hos patienten. Dette er associeret med en øget risiko for nedsat behandlingstolerance, indlæggelser, samt ikke-planlagte behandlingspauser, og derved risiko for reduceret tumorkontrol. Derfor er en understøttende ernæringsindsats nødvendig, og anbefalet som en del af behandlingsforløbet jf. internationale retningslinjer som ESPEN-guidelines. Denne indsats varierer dog i form og frekvens ude i praksis, både nationalt og internationalt.

Formål

Dette systematiske review identificerer og syntetiserer eksisterende evidens for ernæringsinterventioner til HH-patienter i stråleterapi/kemostråleterapi, og identificerer nøgleelementer til forebyggelse af vægttab.

Metode

Der blev søgt i databaserne PubMed, CINAHL, Cochrane Library og Scopus efter relevante studier. En narrativ syntese blev udført for at uddybe fundene, suppleret af en meta-analyse.

Resultater

I alt blev 27 studier identificeret. De fleste studier fokuserede på effekten af orale ernæringstilskud (ONS) og individuel ernæringsrådgivning (INC). En positiv effekt af ONS kombineret med ugentlig INC blev påvist, hvor compliance, håndtering af bivirkninger, involvering af familien samt sundhedspersonalets viden og tilgang blev identificeret som nøgleelementer i støtte til ernæringsindtag hos HH-patienter under stråleterapi/kemostråleterapi.

Metaanalysen viste en ikke-signifikant effekt af ONS alene, men en signifikant effekt, når det blev kombineret med INC. Der blev ikke fundet en samlet effekt af INC alene, men en signifikant effekt blev observeret i RCT-studierne.

Konklusion og implikationer for praksis

Resultaterne tyder på at den optimale effekt opnås ved ONS kombineret med ugentlig INC, og kræver samtidig støtte fra et tværfagligt team til at håndtere bivirkninger samt fokus på at øge compliance bl.a. ved involvering af patientens netværk og ressourcer, samt styrkelse af sundhedspersonalets viden. Resultaterne kan benyttes vejledende til organisering og planlægning af interventionen i praksis, men yderligere forskning er nødvendig for at udvikle og implementere strategier, der kan forbedre patienternes compliance og involvering.